

Säkerhetsdatablad

Omarbetad: 18-01-2017
Ersätter: 14-07-2016
Version: 05.00/SWE

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn: Helmgräss

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Rekommenderad användning: Konservering av ensilage.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Distributör: Helm Skandinavien A/S
Holmagervej 9
8543 Hornslet
Danmark
Tel: +45 87 85 09 10
Fax: +45 87 85 09 15
E-post: info@helmas.dk

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

112 - begär Giftinformation

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

CLP-klassificering (Förordning (EG) nr 1272/2008): Skin Corr. 1B; H314 Acute tox. 4; H302/332 Eye Dam. 1; H318 STOT SE 3; H335

Se avsnitt 16 för kompletta texter i H-fraser.

Allvarligaste skadliga effekterna: Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon. Skadligt vid förtäring eller inandning. Orsakar allvarliga ögonskador. Kan orsaka irritation i luftvägarna. Produkten avger ångor av organiska lösningsmedel, som kan orsaka dåsighet och yrsel. Vid höga koncentrationer kan ångorna orsaka huvudvärk och förgiftning.

2.2 Märkningsuppgifter

Signalord:

Fara

Innehåller

Myrsyra; Propionsyra

H-fraser:

Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon.(H314)
Skadligt vid förtäring eller inandning.(H302/332)

P-fraser:

Inandas inte ångor.(P260-d)
Använd skyddshandskar/skyddskläder/ögonskydd/ansiktsskydd.(P280)
VID HUDKONTAKT (även håret): Ta omedelbart av alla nedstänkta kläder. Skölj huden med vatten [eller duscha].(P303/361/353)
VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.(P305/351/338)
Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRALEN/läkare.(P310-a)

Ytterligare uppgifter:

Frätande på luftvägarna.

2.3 Andra faror

Produkten innehåller inte PBT- eller vPvB-ämnen.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.2 Blandningar

Registreringsnummer	CAS/EG-nr	Ämne	CLP-klassificering (Förordning (EG) nr 1272/2008)	w/w%	Anm.
01-211949117 4-37-xxxx	64-18-6-K 200-579-1	Myrsyra	Flam .liq.3;H226 Skin Corr. 1A;H314 Eye Dam. 1;H318 Acute Tox 3;H331 Acute Tox. 4;H302	36,5-50	.
01-211948697 1-24-xxxx	79-09-4-A 201-176-3	Propionsyra	Skin Corr. 1B;H314 Eye Dam. 1;H318 STOT SE 3;H335 Flam. Liq. 3;H226	10-30	.
.	141-53-7-A	Natriumformat	-	10-30	.
.	205-488-0

Se avsnitt 16 för kompletta texter i H-fraser.

Övrig information:

Alla bokstäver efter CAS-numret hänvisar till individuella dataset.

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Inandning:	Sök frisk luft. Sök läkare i händelse av bestående obehag.
Förtäring:	Skölj munnen noga och drick 1-2 glas vatten i små klunkar. Framkalla ej kräkning. Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.
Hud:	Ta genast av förorenade kläder, klocka och smycken. Skölj huden noga med vatten och fortsätt sköljningen under lång tid. Sök omedelbart läkare.
Ögon:	Spola omedelbart med mjuk vattenstråle eller ögonspolvätska minst 15 minuter. Ta bort eventuella kontaktlinser. Håll ögonlocken vitt uppspärade under spolningen så att inget fastnar under dem. Sök läkare efter den initiala spolningen. Fortsätt skölja tills medicinsk personal tar över.
Övrig information:	Vid kontakt med läkare, visa säkerhetsdatablad eller etikett.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Förtäring kan orsaka frätskador i mun, strupe och magsäck. Orsakar smärta i mun, svalg och mage. Sväljproblem, illamående och blodiga uppstötningar. Är frätande och ger brännande smärta, rodnad, blåsor och frätskador vid hudkontakt. Kontakt med ögonen kan orsaka svåra frätskador, smärta, tårbildning och kramper i ögonlock. Risk för allvarliga ögonskador/synskador. Produkten avger ångor av organiska lösningsmedel, som kan orsaka dåsighet och yrsel. Vid höga koncentrationer kan ångorna orsaka huvudvärk och förgiftning. Farligt vid förtäring. Farligt vid inandning. Inandning av ånga/spraydimma verkar frätande i de övre luftvägarna.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Behandlas symtomatiskt. Se till att medicinsk personal vet vilket ämne det rör sig om och att dom vidtar nödvändiga skyddsåtgärder.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel	Släck med pulver, skum, koldioxid eller vattendimma. Använd vatten eller vattendimma för att kyla ej antänt material.
Olämpliga släckmedel	Spruta inte vatten eftersom detta kan sprida branden.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Kan i händelse av eldsvåda orsaka skadliga rökgaser som innehåller kolmonoxid.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Avlägsna behållare från det farliga området om så kan ske utan risk. Undvik inandning av ångor och rökgaser – sök frisk luft. Använd endast självförsörjande andningsutrustning tillsammans med skyddsdräkt om (nära) kontakt är trolig.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

För annan personal än räddningspersonal:

Stoppa läckage om så kan ske utan risk. Stå i motvind/håll avstånd till källan. Bär skyddsglasögon/ansiktsskydd. Använd handskar. Håll överflödiga personer på avstånd.

För räddningspersonal:

Utöver ovanstående: Kemisk skyddsutrustning som uppfyller EN 943-2 rekommenderas.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Undvik att låta spill nå avlopp och/eller ytvatten.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Avgränsa och absorbera spill med sand eller annat absorberande material. Placera i lämplig avfallsbehållare. Torka upp mindre spill med en trasa. Varning! Orsakar frätskador. Skölj med vatten.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se avsnitt 13 för ytterligare information. Se avsnitt 8 för typ av skyddsutrustning.

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Arbeta med effektiv processventilation (t.ex. punktutslug). Rinnande vatten och ögondusch måste finnas tillgängligt. Tvätta händerna före raster, före toalettbesök och efter avslutat arbete.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Förvaras säkert, oåtkomligt för barn och avskilt från livsmedel, djurfoder, mediciner etc. Får ej förvaras tillsammans med följande: Starka syror/ Starka oxideringsmedel/ Baser/ Metaller. Produkten tillhör klass 3 (Brandfarliga vätskor).

7.3 Specifik slutanvändning

Inga.

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

Gränsvärden för yrkesmässig exponering:

Ingrediens:	Exponeringsbegränsning	Anm.
Myrsyra	NGV: 3, KGV: 5 ppm	V
.	NGV: 5, KGV: 9 mg/m ³	.
Propionsyra	NGV: 10, KGV: 20 ppm	.
.	NGV: 30, KGV: 62 mg/m ³	.

NGV: Nivågränsvärde, KGV: Korttidsgränsvärde

Rättslig grund: Hygieniska gränsvärden - AFS 2015:7

Anm.: V: Vägledande korttidsgränsvärde.

Mätmetoder: Förenlighet med angivna gränsvärden för yrkesmässig exponering kan kontrolleras genom yrkeshygieniska mätningar.

8.2 Begränsning av exponeringen

Se bifogade exponeringsscenario för ytterligare information.

Lämpliga tekniska kontrollåtgärder: Den personliga skyddsutrustning som anges nedan ska användas.

Personlig skyddsutrustning, skyddsglasögon/ansiktsskydd: Bär skyddsglasögon/ansiktsskydd. Skyddsglasögon ska uppfylla EN 166.

Personlig skyddsutrustning, hudskydd: Använd handskar. Typ av material: Neoprengummi/ Butylgummi. Penetreringstiden har inte fastställts för produkten. Byt handskar ofta. Handskar ska uppfylla EN 374.

Personlig skyddsutrustning, andningsskydd: Använd andningsskydd vid otillräcklig ventilation. Filtertyp: A. E. Andningsskydd ska uppfylla en av följande standarder: EN 136/140/145.

Begränsning av miljöexponeringen: Säkerställ att lokala bestämmelser för utsläpp efterlevs.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Tillstånd: Vätska
Färg: Brun
Lukt: Karakteristisk
Lukttröskel: Data saknas

pH (brukslösning):	Data saknas
pH (koncentrerad):	Sur
Smältpunkt/frys punkt:	Data saknas
Initial kokpunkt och kokpunktsintervall:	Data saknas
Flampunkt:	Data saknas
Avdunstningshastighet:	Data saknas
Brandfarlighet (fast form, gas):	Data saknas
Övre/undre brännbarhetsgräns:	Data saknas
Övre/undre explosionsgräns:	Data saknas
Ångtryck:	Data saknas
Ångdensitet:	Data saknas
Relativ densitet:	Data saknas
Löslighet:	Blandbar med följande: Vatten.
Fördelningskoefficient n-oktanol/vatten:	Data saknas
Självantändningstemperatur:	Ger ej spontant upphov till brand
Sönderfallstemperatur:	Data saknas
Viskositet:	Data saknas
Explosiva egenskaper:	Data saknas
Oxiderande egenskaper:	Data saknas

9.2 Annan information

Inga.

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Reagerar med följande: Starka syror/ Starka oxideringsmedel/ Baser/ Metaller.

10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil förutsatt att den används i enlighet med leverantörens anvisningar.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Inga kända.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Undvik uppvärmning och kontakt med antändningskällor.

10.5 Oförenliga material

Starka syror/ Starka oxideringsmedel/ Baser/ Metaller.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Kolmonoxid och koldioxid.

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Akut oral toxicitet:	Farligt vid förtäring. 64-18-6-K: Råtta: LD50 = 730 mg/kg (OECD 401) 79-09-4-A: Råtta: LD50 = 3455 mg/kg (BASF test) 141-53-7-A: Mus: LD50 >11200 mg/kg (OECD 401)
Akut dermal toxicitet:	Produkten behöver inte klassificeras. Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts. 79-09-4-A: Råtta: LD50 = 3235 mg/kg
Akut inhalationstoxicitet:	Farligt vid inandning. 64-18-6-K: Råtta, 4h: LC50 = 7,85 mg/l (BASF test) 79-09-4-A: Råtta, 1h: LC50 >19,7 mg/l
Hud, anfrätning/irritation:	Är frätande och ger brännande smärta, rodnad, blåsor och frätskador vid hudkontakt. 79-09-4-A: Kanin: Frätande (BASF test)
Allvarlig ögonskada/ögonirritation:	Kontakt med ögonen kan orsaka svåra frätskador, smärta, tårbildning och kramper i ögonlock. Risk för allvarliga ögonskador/synskador.
Luftvägssensibilisering eller hudsensibilisering:	Produkten behöver inte klassificeras. Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts.

	64-18-6-K: Marsvin: Icke-sensibiliserande (OECD 406) 79-09-4-A: Marsvin: Icke-sensibiliserande (Read across)
Mutagenitet i könsceller:	<p>Produkten behöver inte klassificeras. Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts.</p> <p>64-18-6-K: Bakterier: Inga mutationer har observerats. 79-09-4-A: Inga mutationer har iakttagits vid tester på mikroorganismer, däggdjursceller eller vid in vitro-test. (Read across)</p>
Cancerframkallande:	<p>Produkten behöver inte klassificeras. Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts.</p> <p>64-18-6-K: Råtta: Ingen cancerframkallande verkan har upptäckts. (OECD 453 oral) 79-09-4-A: Ingen cancerframkallande verkan har upptäckts.</p>
Reproduktionstoxicitet:	<p>Produkten behöver inte klassificeras. Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts.</p> <p>64-18-6-K: Djur: Nedsatt fertilitet/ Teratogenisk skada: Inga indikationer. 79-09-4-A: Nedsatt fertilitet/ Teratogenisk skada: Inga indikationer. 141-53-7-A: Djur: Nedsatt fertilitet/ Teratogenisk skada: Inga indikationer.</p>
Enstaka STOT-exponering:	<p>Inandning av ånga/spraydimma verkar frätande i de övre luftvägarna. Kan vid förtäring verka irriterande på slemhinnorna i munnen samt mag-/tarmsystemet. Produkten avger ångor av organiska lösningsmedel, som kan orsaka dåsighet och yrsel. Vid höga koncentrationer kan ångorna orsaka huvudvärk och förgiftning.</p> <p>79-09-4-A: Organspecifik toxicitet förväntas inte.</p>
Upprepad STOT-exponering:	<p>Produkten behöver inte klassificeras. Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts.</p> <p>64-18-6-K: Frätande 79-09-4-A: Frätande. Organspecifik toxicitet förväntas inte. 141-53-7-A: Matstrupen / Mag-tarmkanalen : Irriterande</p>
Fara vid aspiration:	Produkten behöver inte klassificeras. Testdata finns ej tillgängligt.
Annan giftig inverkan:	Förtäring kan orsaka frätskador i mun, strupe och magsäck. Orsakar smärta i mun, svalg och mage. Sväljproblem, illamående och blodiga uppstötningar. Bruna fläckar och frätskador kan uppträda i och omkring munnen.

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Toxicitet

	Produkten behöver inte klassificeras. Baserat på befintlig data anses inte klassifikationskriterierna ha uppfyllts.
Akut toxicitet:	<p>64-18-6-K: Fisk: Brachydanio rerio: 96hLC50 = 130 mg/l Kräftdjur: Daphnia magna: 48hEC50 = 365 mg/l Alger: Pseudokirchneriella subcapitata: 72hEC50 = 1240 mg/l</p> <p>79-09-4-A: Fisk: Leuciscus idus: 96hLC50 >10000 mg/l Kräftdjur: Daphnia magna: 48hEC50 >500 mg/l Alger: Scenedesmus subspicatus: 72hEC50 >500 mg/l</p> <p>141-53-7-A: Fisk: Oncorhynchus mykiss: 96hLC50 >1000 mg/l Kräftdjur: Daphnia magna: 48hEC50 >1000 mg/l Alger: Pseudokirchneriella subcapitata: 72hEC50 >1000 mg/l</p>
Kronisk giftighet:	<p>64-18-6-K: Fisk: Brachydanio rerio: 96hNOEC = 90 mg/l Kräftdjur: Daphnia magna: 48hNOEC = 180 mg/l Alger: Pseudokirchneriella subcapitata: 72hNOEC <76,8 mg/l</p>

141-53-7-A:
Alger: Pseudokirchneriella subcapitata: 72hNOEC <76,8 mg/l

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Förväntas vara biologiskt nedbrytbar.

79-09-4-A: Lätt biologiskt nedbrytbar.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Förväntas inte att lagras i biomassa.

12.4 Rörligheten i jord

Förväntas vara rörligt i jord.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Produkten innehåller inte PBT- eller vPvB-ämnen.

12.6 Andra skadliga effekter

Produkten påverkar pH-värdet i den lokala vattenmiljön.

AVSNITT 13: Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Undvik utsläpp i avloppssystem eller till ytvatten. Samla upp spill och avfall i slutna läckagesäkra behållare för deponering vid lokal uppsamlingsplats för farligt avfall.

EWC-kod: Beror på verksamhetsområde och användning, t.ex. 06 01 06* Andra syror

Absorptionsmedel/trasor förorenat av produkten:

EWC-kod: 15 02 02 Absorbermedel, filtermaterial (även oljefilter som inte anges på annan plats), torkdukar och skyddskläder förorenade av farliga ämnen.

Tom, rengjord förpackning ska sopsorteras för återvinning.

AVSNITT 14: Transport information

ADR/RID

14.1 UN-nummer	3265
14.2 Officiell transportbenämning	FRÄTANDE SUR ORGANISK VÄTSKA, N.O.S. (myrsyra, propionsyra)
14.3 Faroklass för transport	8
14.4 Förpackningsgrupp	II
Farlighetsnummer	80
Tunnelrestriktionskod	E
14.5 Miljöfaror	Produkten skall inte märkas som miljöfarlig (symbol: fisk och träd).
ADN	
14.1 UN-nummer	3265
14.2 Officiell transportbenämning	CORROSIVE LIQUID, ACIDIC, ORGANIC, N.O.S. (formic acid, propionic acid)
14.3 Faroklass för transport	8
14.4 Förpackningsgrupp	II
14.5 Miljöfaror	Produkten skall inte märkas som miljöfarlig (symbol: fisk och träd).
Transport i tankfartyg:	-

IMDG

14.1 UN-nummer	3265
14.2 Officiell transportbenämning	CORROSIVE LIQUID, ACIDIC, ORGANIC, N.O.S. (formic acid, propionic acid)
14.3 Faroklass för transport	8
14.4 Förpackningsgrupp	II
14.5 Miljöfaror	

	Produkten är inte Marine Pollutant (MP)
IMDG-kod segregationsgrupp:	1 - Acids
ICAO/IATA	
14.1 UN-nummer	3265
14.2 Officiell transportbenämning	CORROSIVE LIQUID, ACIDIC, ORGANIC, N.O.S. (formic acid, propionic acid)
14.3 Faroklass för transport	8
14.4 Förpackningsgrupp	II
14.5 Miljöfaror	Produkten skall inte märkas som miljöfarlig (symbol: fisk och träd).
14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder	
	Inga.
14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden	
	Ej tillämpligt.

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

Omfattas av:

Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om minderårigas arbetsmiljö, AFS 2012:3.
 Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter om första hjälpen och krisstöd, AFS 1999:7.
 Arbetsmiljöverkets författningssamling, Kemiska arbetsmiljörisker, AFS 2011:19. Senast ändrad genom AFS 2014:43.

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Specialbestämmelser:

Ungdomar under 18 år får inte yrkesmässigt använda eller exponeras för produkten om andningsskydd krävs. Ungdomar som fyller minst 16 år under kalenderåret är undantagna denna regel om produkten ingår som ett nödvändigt led i en utbildning.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Kemikaliesäkerhetsvärderingar har utförts för följande substanser:
 64-18-6 / 200-579-1 Myrsyra
 79-09-4 / 201-176-3 Propionsyra

AVSNITT 16: Annan information

Ändringar har gjorts i de följande avsnitten: 2, 3, 4, 8, 10, 11, 12, 16.

Förklaring av förkortningar: PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic
 vPvB: Very Persistent and Very Bioaccumulative
 STOT: Specific Target Organ Toxicity
 DNEL: Derived No Effect Level
 PNEC: Predicted No Effect Concentration

Klassificeringsmetod: Beräkning baserad på riskerna för kända komponenter.

H-fraser: H226 Brandfarlig vätska och ånga.
 H302 Skadligt vid förtäring.
 H302/332 Skadligt vid förtäring eller inandning.
 H314 Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon.
 H318 Orsakar allvarliga ögonskador.
 H331 Giftigt vid inandning.
 H335 Kan orsaka irritation i luftvägarna.

Utbildning: Et grundigt kendskab til dette sikkerhedsdatablad bør være en forudsætning.

Övrig information: Detta säkerhetsdatablad har utarbetats för och gäller uteslutande för denna produkt. Det baseras på vår aktuella kunskap samt den information som leverantören har lämnat om produkten vid tidpunkten för utarbetandet. Säkerhetsdatabladet uppfyller gällande lagar om utarbetande av säkerhetsdatablad i enlighet med 1907/2006/EC (REACH) inkluderat efterföljande ändringar.
 Bifogat finns olika exponeringsscenario.

